

Napajedelské pamětní desky

Díl 3. – Josef Šnejdárk (1875 – 1945)

V Napajedlích je umístěno několik pamětních desek, které připomínají významné rodáky či osobnosti, které se do historie města zapsaly. Je fakt, že většinou tato místa míváme, aniž bychom si je blíže prohlédli. Proto jsem se pustil do této série článků a další díl jsem věnoval generálu Josefu Šnejdárkovi.

Je to logické, letos si připomínáme 151 let od jeho narození a 81. výročí úmrtí. Narodil se 2. 4. 1875 v Napajedlích rodičům Josefovi a Marii Šnejdárkovým. Oba rodiče se do Napajedel přistěhovali, pocházeli z Jičína. Jeho otec Josef Šnejdárk pracoval jako poštovní úředník. V Napajedlích malý Josef strávil pouze několik let svého dětství. Už v roce 1876, kdy mu bylo pouhých 15 měsíců, zemřela jeho matka Marie a ve chvíli, kdy dosáhl věku pro školní docházku, byl otcem poslán ke svým prarodičům do Jičína. Ve svých pamětech „Co jsem prožil“ (sepsal je až s odstupem let), věnuje svému rodnému městu jen několik krátkých vzpomínek. Nejvýrazněji mu utkvěla v paměti příhoda z vlakového nádraží.

„Když mi byly 4 roky, zjistil jsem, že v Napajedlích nezastavují rychlíky. Rozhodl jsem se zakročit. Jednoho dne jsem si stoupl mezi koleje a máváním čepice jsem přiměl vlak k tomu, že zastavil – ovšem až těsně přede mnou. Strojvedoucí sestoupil z lokomotivy, přehlédl ihned situaci a vyřídil celý případ tím, že mi dal pohlavek, až jsem sletěl z náspu. Žádné vyšetřování, žádné řeči, žádné hlášení. Tento strojvůdce mi utkvěl v paměti jako jeden z nejrozumnějších mužů, které jsem v životě potkal.“

Jeho neklidná a složitá povaha jej předurčovala k jiné kariéře než úřednické. Stal se vojákem, ale poměry

v rakouské armádě jej natolik otrávil, že se nakonec vydal na vlastní pěst na Balkán, kde se zapojil do řecko-turecké války. Po této první bojové zkušenosti se už jeho vojenský život rozběhl naplno. Odešel do Afriky a později vstoupil do francouzské cizinecké legie. Sloužil v oblastech severní Afriky, velel odloučeným jednotkám v oázách a pohraničních pevnostech. Ve své knize vzpomínal na řadu příhod a událostí ze života legionáře a občas se až nechce věřit, že nejde o vybájené příběhy z pera Karla Maye. Na počátku 20. století šla zažít často neuvěřitelná a nebezpečná dobrodružství – Josef Šnejdárk z nich vyvázl s řadou zranění, ale přežil. Získal francouzské občanství a zapojil se i do bojů na západní frontě 1. světové války.

Po vzniku Československa se vrátil do vlasti, zkušenosti vojáka jeho kvality byly potřeba. Bylo mu svěřeno velení v česko-polském pohraničí, kde se proslavil v průběhu tzv. sedmidenní války o Těšínsko. Region ubránil pro mladé Československo, ale v Polsku jej od té doby, slušně řečeno, nemají v lásce. Následně byl převelen na Slovensko, kde vítězně postupovala maďarská armáda. Čsl. armáda pod Šnejdárkovým velením zvítězila v bitvě u Zvolena a Maďary postupně vytlačila zpět za nově ustanovené hranice. U slovenské veřejnosti si tak vydobyl mimořádné popularity a uznání.

Stoupal rychle armádní hierarchií – byl jmenován vojenským velitelem hlavního města Prahy a poté zemským vojenským velitelem v Košicích. V roce 1930 byl povýšen do hodnosti generála. Závěr kariéry generála Šnejdárka byl poznamenán osobními spory s náčelníkem generálního štábu Ludvíkem Krejčím. Vše vyřešil až Šnejdárkův odchod do penze v roce 1935. Usadil se v Bratislavě (zde napsal své memoáry), v roce 1939 odjel do Francie. Po její porážce nacisty se přesunul do marocké Casablanky. Zde také 13. 5. 1945 zemřel.

I když v Napajedlích strávil jen krátkou část svého dobrodružného života, vždy se ke svému rodišti hlásil a Napajedla k němu. Generál Šnejdárk se stal i čestným občanem Napajedel a při té příležitosti byla 4. 6. 1935 slavnostně odhalena pamětní deska na domě č. p. 311 v Komenského ulici; vše za osobní Šnejdárkovy účasti. Posledním projevem úcty bylo přenesení ostatků Josefa Šnejdárka a jeho manželky do rodinného hrobu na napajedelském hřbitově v 90. letech minulého století.

Tímto dílem jsem se rozhodl seriál o pamětních deskách v našem městě ukončit, přestože témat na několik dalších dílů by byl dostatek. Děkuji za příznivé reakce, které jsem na své články v minulosti obdržel.

Petr Škrabala, kronikář města Napajedla